Część I

Sprawozdanie z wykonania ustawy budżetowej

Rozdział 1

Wykonanie postanowień ustawy budżetowej

1.1. Dochody, wydatki oraz deficyt budżetu państwa

W art. 1 ustawy budżetowej na rok 2014 z dnia 24 stycznia 2014 r. ustalono:

1) dochody budżetu państwa na kwotę 277.782.224 tys. zł,
2) wydatki budżetu państwa na kwotę 325.287.369 tys. zł,
3) deficyt budżetu państwa na kwotę nie większą niż 47.505.145 tys. zł.

Realizację podstawowych wielkości budżetu państwa w 2014 r. w porównaniu do 2013 r. przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2013 r.	Ustawa 2014 r.	Wykonanie 2014 r.	4-3	4:3	4:2	
						nominalnie	realnie
	w tys. zł				*%*		
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
Dochody	279.151.205	277.782.224	283.542.707	5.760.483	102,1	101,6	101,6
Wydatki	321.345.286	325.287.369	312.519.527	-12.767.842	96,1	97,3	97,3
Deficyt	42.194.081	47.505.145	28.976.820	-18.528.325	61,0	68,7	68,7

Dochody budżetu państwa zostały zrealizowane w 2014 r. w wysokości 283.542.707 tys. zł i były wyższe o 5.760.483 tys. zł w stosunku do kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2014 r., tj. o 2,1%.

Na wyższe niż przewidywane w ustawie wykonanie dochodów wpłynęło przede wszystkim większe zrealizowanie wpływów z podatku od towarów i usług. Szczegółowe przyczyny wyższego wykonania dochodów zostały omówione w części charakteryzującej sytuację makroekonomiczną oraz w części opisującej zmiany poszczególnych tytułów dochodów budżetu.

Wydatki budżetu państwa wykonane zostały w 2014 r. w wysokości 312.519.527 tys. zł i były niższe o 12.767.842 tys. zł w stosunku do kwoty ustalonej w ustawie budżetowej na rok 2014, tj. o 3,9%.

Na niższe niż planowano w ustawie wykonanie wydatków wpłynęło przede wszystkim niepełne rozdysponowanie rezerw celowych w kwocie 4.512.623 tys. zł oraz niższe koszty obsługi długu Skarbu Państwa w kwocie 1.714.017 tys. zł, co stanowiło łącznie 48,8% kwoty

niewykonania wydatków ogółem. Rada Ministrów nie skorzystała z upoważnienia do wydania rozporządzenia o wydatkach niewygasających z końcem roku budżetowego, w związku z tym nie został ustalony katalog wydatków roku 2014, których realizacja byłaby przesunięta na rok 2015.

Wydatki budżetu państwa szczegółowo omówiono w Rozdziale 3 Sprawozdania „Wydatki budżetu państwa".

Deficyt budżetu państwa został zrealizowany w wysokości 28.976.820 tys. zł. W stosunku do ustalonego w art. 1 ust. 3 ustawy budżetowej na 2014 r. nieprzekraczalnego poziomu 47.505.145 tys. zł był niższy o 18.528.325 tys. zł, tj. o 39%. Finansowanie potrzeb pożyczkowych odbywało się w zmiennych i niepewnych warunkach rynkowych, gospodarczych i geopolitycznych, głównie na rynku krajowym. Podobnie jak w latach ubiegłych do najważniejszych czynników pod wpływem których kształtowała się sytuacja na rynkach globalnych zaliczyć należy przede wszystkim politykę monetarną głównych banków centralnych świata, tj. Europejskiego Banku Centralnego (EBC), Systemu Rezerwy Federalnej (Fed) oraz Banku Japonii. Rolę w kształtowaniu warunków odgrywała również m.in. sytuacja polityczna na Ukrainie oraz w Grecji.

Powyżej przedstawione uwarunkowania międzynarodowe oddziaływały również na polski rynek finansowy, w szczególności rynek krajowych skarbowych papierów wartościowych oraz walutowy. Na sytuację krajową wpływ miała także polityka monetarna prowadzona przez Narodowy Bank Polski (NBP). Realizując cele polityki monetarnej Rada Polityki Pieniężnej w październiku 2014 r., w odpowiedzi na możliwość spowolnienia dynamiki aktywności gospodarczej oraz wzrost ryzyka utrzymania się stopy inflacji poniżej celu inflacyjnego w średnim okresie, zdecydowała się na obniżenie większości stóp procentowych o 0,5-1,0 pkt proc. Korzystne postrzeganie Polski przez inwestorów w ramach grupy rynków wschodzących, jako kraju o silnych fundamentach gospodarczych i finansowych oraz korzystna sytuacja budżetowa (niższa niż planowano wartość deficytu) to kolejne czynniki, które miały wpływ na proces finansowania potrzeb pożyczkowych (ich ograniczenie).

Zgodnie z art. 110 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 885, z późn. zm.) budżet państwa obok prognozowanych podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa, planowanych wydatków budżetu państwa i planowanego deficytu budżetu państwa określa również łączną kwotę prognozowanych dochodów, planowanych wydatków oraz wynik budżetu środków europejskich.

W związku z powyższym w art. 2 ustawy budżetowej na rok 2014 ustalono:

1) dochody budżetu środków europejskich na kwotę 77.957.123 tys. zł,
2) wydatki budżetu środków europejskich na kwotę 78.348.825 tys. zł,
3) deficyt budżetu środków europejskich na kwotę 391.702 tys. zł.

Wykonanie budżetu środków europejskich w stosunku do postanowień ustawy budżetowej prezentuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2013 r.	Ustawa 2014 r.	Wykonanie 2014 r.	4-3	4:3	4:2	
						nominalnie	realnie
	w tys. zł				*%*		
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
Dochody	70.121.376	77.957.123	68.088.403	-9.868.720	87,3	97,1	97,1
Wydatki	63.872.383	78.348.825	68.405.654	-9.943.171	87,3	107,1	107,1
Deficyt / Nadwyżka	6.248.994	-391.702	-317.251	74.451	81,0		

Szczegółowe omówienie budżetu środków europejskich przedstawione zostało w Części II Sprawozdania „Budżet środków europejskich".
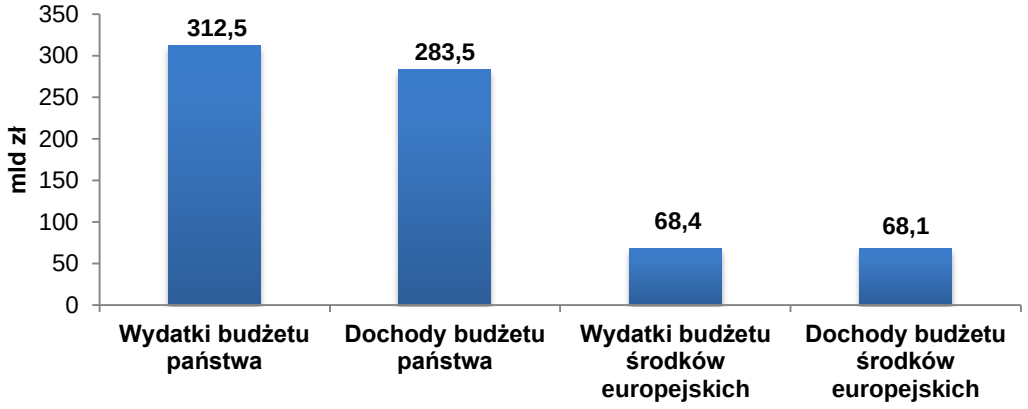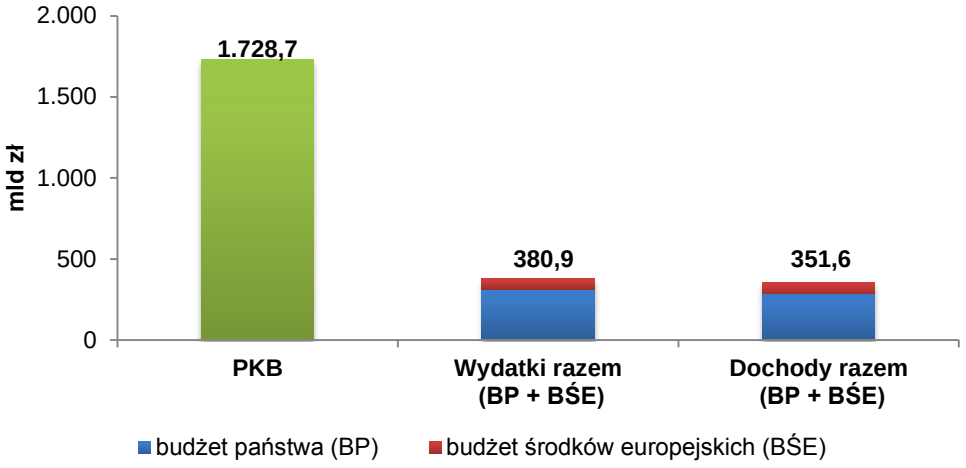
Poniżej zobrazowano jak kształtowały się w 2014 r. wartości podstawowych kategorii budżetowych, tj. wydatków i dochodów budżetu państwa (BP) oraz wydatków i dochodów budżetu środków europejskich (BŚE) w stosunku do Produktu Krajowego Brutto (PKB).